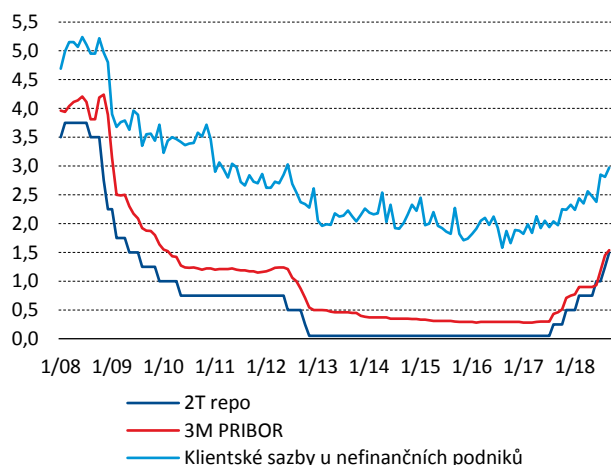

Další zvýšení úrokových sazeb ČNB prodražuje firemní financování

Česká národní banka (ČNB) pokračuje v trendu normalizace své měnové politiky. Bankovní rada na listopadovém zasedání dále zvýšila své hlavní měnově-politická sazby, z nich 2T repo sazbu o 25 bazických bodů na 1,75 %, lombardní sazbu na 2,75 % a diskontní sazbu na 0,75 %. Hlavním důvodem již v letošním roce pátého zvýšení úrokových sazeb jsou sílící inflační tlaky z titulu rostoucích mezd, vyšších dovozních cel a slabšího kurzu koruny. Zatímco exportéři se tak mohou těšit z relativně slabšího kurzu koruny, firmám, které čerpají korunové úvěry, dojde k dalšímu růstu nákladů. Další pohyb úrokových sazeb bude ovlivněn budoucím vývojem kurzu koruny. Výraznější apreciacie by měla být podle prognózy ČNB obnovena až začátkem příštího roku a měla by umožnit ponechání sazeb v nezměněné výši. Pakliže však bude koruna i nadále oslabována zvýšenou averzí k riziku, úrokové sazby budou pokračovat v rychlém růstu.

Vyšší měnově-politické sazby se postupně začínají promítat i v sazbách na peněžním trhu a klientských sazbách pro nefinanční podniky, které se dostaly na nevyšší hodnotu od června 2012. Firmy se tak vedle nedostatku zaměstnanců, rostoucích cen energií a ostatních vstupů, budou muset vyrovnat i s rostoucími úvěrovými náklady. Podle posledních údajů ČSÚ klesla obecná míra nezaměstnanosti v září na nové historické minimum ve výši 2,2 % ze srpnových 2,5 % a zůstává nejnižší v rámci celé EU. Uvedená data rovněž ukazují, že dochází ke zpomalování růstu zaměstnanosti, což by mohlo signalizovat výrazný nedostatek práce schopných lidí nebo snižující se poptávku po práci ze strany firem kvůli slábnoucímu odbyt. Ať tak či onak, faktem zůstává, že prostor pro další pokles nezaměstnanosti je již výrazně omezen.

Úrokové sazby na domácím finančním trhu (%)

Zdroj: MPO, ČNB

Analytici ČNB pouze nepatrně snížili prognózu růstu HDP pro letošní a příští rok o jednu desetinu na 3,1 %, resp. 3,3 % a zvýšili očekávanou inflaci v ročním horizontu z 2 % na 2,2 %; výhled měnového kurzu CZK/EUR pro letošní i příští rok je ve směru slabší koruny. Očekávané zpomalení tempa růstu HDP je v souladu s posledními daty o aktivitě ve zpracovatelském průmyslu. Index PMI v říjnu klesl na 52,5 ze zářijových 53,4 a dostal se tak na téměř dvouleté minimum. Na vině jsou nižší exportní objednávky, které pramení z neočekávaně slabých čísel přicházejících z eurozóny (*Bliže o eurozóně dále v týdeníku*) a rostoucí nejistoty z protekcionistických opatření a "tvrdého" Brexitu.

Makroekonomická situace v ČR

Základní ukazatele - poslední údaje

HDP (y/y, %)	2. Q 2018	2,4	Průmyslová produkce (y/y, % ze s.c.)	8/2018	1,9
Míra inflace (y/y, %)	9/2018	2,3	Stavební produkce (y/y, % z s.c.)	8/2018	11,9
Obecná míra nezaměstnanosti* (v %)	9/2018	2,2	Maloobchod vč. mot. voz. (y/y, % ze s.c.)	8/2018	4,2
Průměrná mzda nom. / reál. (y/y, %)	2. Q 2018	8,6 / 6,2	Vývoz / dovoz zboží ** (y/y, %, z b.c.)	8/2018	2,5/6,7

* podíl počtu nezaměstnaných na celkové pracovní síle ve věku 15-64 let

Zdroj: ČSÚ, listopad 2018

** přeshraniční pojetí

Z DOMOVA

Bydlení meziročně zdražilo o více než 10 %

Z HB Indexu, který sleduje hodnotu nemovitostí, vyplývá, že ceny bytů meziročně vzrostly o 11,1 procentního bodu na 137,4 bodu (základní hodnota HB indexu je 100 bodů a představuje skutečné ceny nemovitostí k 1. lednu 2010. Byty tak od tohoto data zdražily téměř o dvě pětiny. Mezičtvrtletně stouply o 2,8 procentního bodu. Největší zájem je o malometrážní byty. Nadále také pokračuje přesun poptávky z okrajových částí Prahy do Středočeského kraje. Rodinné domy zdražily meziročně o 6,7 procentního bodu na 126,4 bodu. Ceny pozemků se zvýšily meziročně o 5,5 procentního bodu na 147,5 bodu, mezikvartálně vzrostly o 1,4 bodu. Poptávka zůstává stabilní, nabídka je však nedostatečná.

Zdroj: lhned.cz

V Česku ubývá lidí, kteří jsou bez práce déle než rok

Vždy, když se hovoří o nezaměstnanosti (pravda, v poslední době v ČR tento problém neřešíme, spíše máme problém opačný, je „málo“ nezaměstnaných, či lidí ochotných pracovat), tak se zdůrazňuje, že nejpálčivějším problémem jsou dlouhodobě nezaměstnaní, kteří se postupem času mohou stát tzv. nezaměstnatelnými. Proto je jistě pozitivní informací, že podíl dlouhodobě nezaměstnaných na celkovém počtu lidí bez práce v Česku klesá. Více než rok bez zaměstnání bylo na konci září 29,9 % lidí (67 093) evidovaných na úřadech práce. O rok dříve jich bylo 37,5 % a před dvěma lety 40,8 %.

Zdroj: Lidovky.cz

Automobilka Škoda nestihá vyrábět, se stavbou nového závodu ovšem vyčkává

Už na listopadové dozorčí radě automobilky Škoda se má rozhodnout, zda se firma pustí do budování nového zahraničního závodu. Škoda totiž nestihá vyrábět vozy, a část zákazníků proto odchází jinač. „Čekáme, že i letos přesáhne poptávka naše výrobní možnosti. Důsledkem tak budou delší dodací lhůty,“ řekla mluvčí automobilky Kamila Biddle.

Situace se může dále zhoršovat. Pokud firma nenajde nové kapacity, mohla by příští rok ztratit až 200 tisíc zákazníků. Těm by auta mohla prodat, pokud by je dokázala vyrobit. Ambice firmy je do roku 2025 prodávat dva miliony aut ročně, letos to bude něco přes 1,2 milionu. Rozhodnutí postavit výrobní závod přesto dále oddaluje – rizik je stále příliš mnoho. Evropský trh s automobily přestal růst a nastupují obavy z recese. Výrobci aut si sice v posledních letech užívali konjunktury, ta ale možná skončila.

Zatím se Škoda snaží vysokou poptávku uspokojovat využíváním výrobních závodů mateřského koncernu Volkswagen. Například

část vozů Yeti a Octavia se do Evropy dovážela a dováží z Ruska. Z Mladé Boleslavi se pak karoserie fabií vozí k lakování do německého Osnabrücku. Tam se navíc začne na konci roku montovat model Karoq. Celkem se jich tam má vyrobit 45 tisíc.

„Tato opatření nejsou dostatečná. V současné době analyzujeme několik vhodných lokalit pro zcela nový výrobní závod mimo Česko,“ potvrdila Biddle. Ve hře je přesun výroby nové generace superbu do německého Emdenu. Česko už Škoda pro navýšení výroby ani nezvažuje, protože při rozšíření závodu v Kvasinách zjistila, jak složitě se v současnosti v Česku hledají vhodní pracovníci.

Kde by mohla nová továrna vyrůst, nechce Škoda komentovat, nejčastěji se ovšem spekuluje o regionu střední Evropy, Škoda ale může překvapit. Automobilový průmysl totiž přitahuje i Turecko. Z této země se do Česka dovážejí například fordy, toyoty a hyundaie.

Zdroj: Lidovky.cz

ZE ZAHRANIČÍ

Cena ropy klesá

Ceny ropy prudce klesají; zvýšené dodávky největších ropných producentů totiž převyšují poptávku na trhu. Rusko v současnosti dodává na trh rekordní množství suroviny v postsovětské době, denně je to v průměru více než 11 milionů barelů. Obavy z vlivu obnovených amerických sankcí proti jiné ropné velmoci – Íránu – tedy v posledních dnech na ropném trhu polevily. Ve středu zveřejněný průzkum agentury Reuters monitorující produkci Organizace zemí vyvážejících ropu (OPEC) navíc prokázal, že kartel se na pokles dodávek z Íránu připravuje. Říjnovou produkci navýšil na nejvyšší hodnoty od roku 2016.

Jak ropa typu Brent, tak typ WTI zaznamenaly v uplynulém měsíci největší měsíční propad od července 2016. Severomořský Brent za měsíc odepsal 8,8 % a aktuálně se obchoduje kolem 73 dolaru za barel a americká lehká ropa WTI téměř 11 % na 63,50 dolaru za barel.

Zdroj: lhned.cz

Doing Business pro rok 2019

Světová banka zveřejnila publikaci Doing Business pro rok 2019. Česko se umístilo na 35. příčce, tj. oproti loňsku se propadlo o pět příček a oproti roku 2017 dokonce o osm. Premianty v tomto žebříčku jsou: Nový Zéland, Singapur a Dánsko. Pro nás relevantní porovnání nabízí např. země Visegrádské čtyřky, případně Německo. Slovensko se umístilo 42., Polsko 33., Maďarsko 53. a Německo 24. Nejslabšími stránkami České republiky v této studii jsou zejména ochrana minoritních investorů, vynuocování smluv, založení podniku a zejména získání stavebního povolení (v této kategorii jsme dokonce 156.). Tento aspekt se již delší dobu projevuje na

tuzemském stavebním trhu, a to nejen na trhu s bydlením. Informace, že ČR bude na tom hůře než Německo a nejlépe v rámci zemí V4 příliš nepřekvapí, nicméně se před námi objevily i země, u kterých bychom to patrně nečekali, např. Gruzie (je celkově na 6. místě), Ázerbájdžán, Kazachstán, Rusko nebo Rwanda.

Zdroj: Světová banka

Bitcoin slaví desáté výročí

Ve středu uplynulo deset let od zveřejnění programové dokumentace virtuální měny bitcoin. Devitistránkový materiál dal vzniknout aktivu s hodnotou převyšující 100 miliard USD. Ve známost širší veřejnosti se ale bitcoin dostal zejména loni, kdy během dvanácti měsíců vzrostla cena jedné digitální mince z 900 na 19.500 dolarů. Odstartovala tím novodobá investiční mánie. Bitcoin je však v současnosti do značné míry obětí svého úspěchu. Spíše než coby platidlo reálně funguje jako nástroj spekulantů.

O přínosu bitcoinu však část nejvýznamnějších byznysmenů pochybuje. Warren Buffett kryptoměnu přirovnal k jedu na krysy a opakovaně se nechává slyšet, že spekulace na cenu bitcoinu není investicí v klasickém slova smyslu. Zastánci nejrozšířenější kryptoměny ale argumentují, že tak jako bitcoin ve stínu finanční krize vznikl, další ekonomické problémy země prvního světa jeho potenciál naplno ukáží. Bitcoin má například pevně daným počtem svých „mincí“ vzdorovat inflaci. Současná hodnota Bitcoinu je přibližně 6374 USD za 1 „digitální minci“.

Zdroj: www.e15.cz, www.kurzy.cz

BoE dle očekávání sazby nevyšla

Rozhodnutí Bank of England (BoE) ponechat základní sazbu na nevyšší úrovni 0,75 % se čekalo. Nejistota panuje spíše ohledně dalšího postupu: BoE předběžně plánuje zvyšování sazeb v příštím roce (mezera výstupu se podle analýz BoE uzavřela, takže ekonomika by se bez brždění mohla začít přehřívát a tlačit inflaci nad 2% cíl). Skutečný postup BoE bude ale hodně záviset zejména na vývoji jednání ohledně brexitu.

Zdroj: Investicnicentrum.cz

V Kalifornii pěstují zeleninu roboti

Kalifornský startup Iron Ox otevřel svou první automatizovanou farmu. Uvnitř bývalého skladiště v kalifornském Son Carlos, robotické rameno opatrně přesazuje malé sazenice z jednoho modulu do druhého. Zdvíhací robot Angus poté nově naplněný modul přemístí. Na každém roborameni jsou uchycené dvě kamery, které monitorují kvalitu rostlin. Dokážou tak rozpoznat konkrétní chorobu či škůdce. Autonomní farma díky hydroponickému systému (pěstování rostlin bez půdy) ušetří až 90 % vody. Vizí projektu je, aby se zelenina pěstovala co nejbližší místa spotřeby. Potraviny častým převážáním značně ztrácí na kvalitě. Zdroj: 6Dhub.cz

Zpomalující ekonomika eurozóny zastavila trend poklesu míry nezaměstnanosti

Ekonomika eurozóny ve třech měsících do září zpomalila svůj mezičtvrtletní růst na 0,2 % z 0,4 % ve druhém čtvrtletí. Dosažené tempo růstu zaostalo za očekáváním analytiků a bylo nejnižší od roku 2013. V meziročním srovnání růst HDP zpomalil na 1,7 % (z 2,2 %). Ačkoli první odhad Eurostatu neuvádí údaje za jednotlivé země, z dostupných dat italského statistického úřadu vyplývá, že HDP v Itálii prakticky stagnovalo, což byl nejslabší výsledek od 4. čtvrtletí 2014. Rovněž růst francouzské ekonomiky zaostal za očekáváním přesto, že ve 3. čtvrtletí zrychlil na 0,4 % z 0,2 % v předchozích třech měsících. Tahounem růstu byly vyšší spotřebitelské výdaje a fixní investice.

Ani výhled na eurozónu na poslední čtvrtletí letošního roku nevypadá nikterak povzbudivě: index nákupních manažerů (PMI) v eurozóně v říjnu klesl na dvouleté minimum, na výši 52,7 ze zářijových 54,1. Především nejpomalejší růst aktivity ve zpracovatelském průmyslu od prosince 2016, ale i nižší aktivita ve službách, přispívá ke slabším výsledkům celkového indexu PMI. Nižší exportní objednávky a slabý růst zaměstnanosti vedl k poklesu firemních očekávání ohledně budoucího růstu na nejnižší hodnotu za poslední čtyři roky.

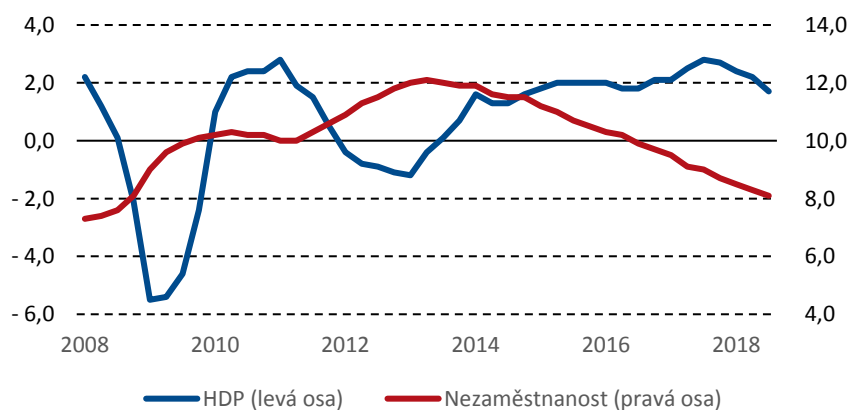
Zhoršující se vyhlídky vedou k omezení nabírání nových zaměstnanců. Obecná míra nezaměstnanosti v eurozóně v září stagnovala již třetí měsíc v řadě na úrovni 8,1 % a ve 3. čtvrtletí přerušila svůj dlouhodobý sestupný trend. Nejnižší míru z eurozóny má Německo (3,4 %) a Nizozemí (3,7 %), nejvyšší pak Řecko (19 %) a Španělsko (14,9 %). Bez ekonomického oživení se dá očekávat, že míra nezaměstnanosti již dosáhla svého minima a nebude dále klesat až k předkrizové úrovni ve výši 7,3 % z konce roku 2007.

Zpomalující ekonomika eurozóny a sílící inflace, která v říjnu stoupla na 2,2 % mzr. a zůstává tak nad cílem Evropské centrální banky, komplikuje budoucí měnovou politiku. Největší růst zaznamenaly ceny energií, které vzrostly o 10,6 %; jádrová inflace akcelerovala nepatrně na 1,3 % ze 1,1 % v září. Domníváme se, že ECB, jejímž hlavním cílem je dbát o cenovou stabilitu v eurozóně, bude pokračovat v postupném odbourávání příliš uvolněné měnové politiky. Koncem letošního roku by měla ukončit čisté nákupy aktiv v rámci svého programu QE, od nového roku pak pouze odkupovat aktiva ve výši maturujících dluhopisů a přibližně ve 3. čtvrtletí zahájit trend zvyšování úrokových sazeb.

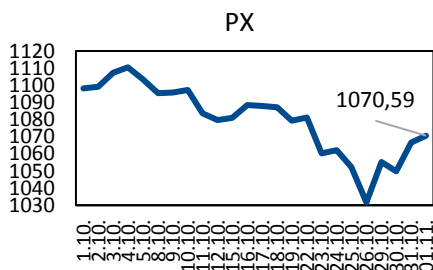
Zdroj: MPO, Eurostat

Vývoj HDP a nezaměstnanosti v eurozóně

HDP je sezónně i kalendářně očištěno, y-o-y, nezaměstnanost je sezónně očištěna a představuje % z aktivní populace

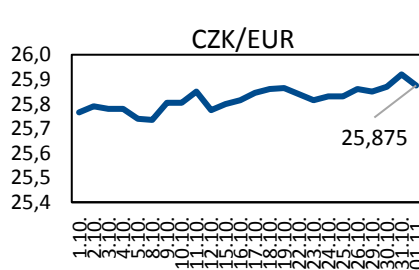

Vývoj indexu PX

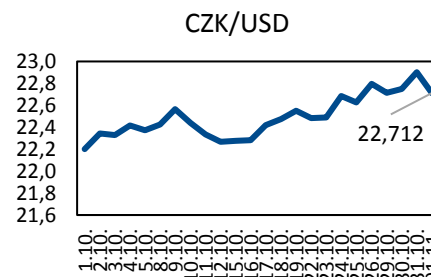

Zdroj: BCPP

Vývoj měnových kurzů

Zdroj: ČNB

Zdroj: ČNB

UDÁLOSTI V TÝDNU od 5. do 9. listopadu 2018

PONDĚLÍ	ČSÚ: Zaměstnanost a nezaměstnanost podle výsledků VŠPS
ÚTERÝ	ČSÚ: Průmyslová produkce (září 2018) ČSÚ: Stavební produkce (září 2018) ČSÚ: Zahraniční obchod (září 2018) Eurostat: Maloobchod (září 2018)
STŘEDA	ČSÚ: Služby (září 2018)
ČTVRTEK	
PÁTEK	ČSÚ: Indexy spotřebitelských cen (říjen 2018)

Informační zdroje Týdeníku: ČSÚ, ČNB, E 15, Světová banka, Hospodářské noviny, internet, podniky a podnikové svazy.